

MAKTABGACHA TA'LIMDA EKOLOGIK TA'LIMNI O'QITISH METODIKASI MASALARI

Ma'mura Murodova

SHDPI o'qituvchisi

Annotatsiya:

Maqolada ekologik ofatlar ko'paygan, havoda ifloslanish darajasi keskin ortayotgan bir paytda maktabgacha ta'lim tarbiyalanuvchilarni ekologik ta'lim va tarbiyalash katta ahamiyatga egaligi, zotan kichik yosdan tabiatga g'amxo'rlik qilish o'rgatilmasa kelajak xavf ostida qolishi tahlil qilinadi, amaliy takliflar keltiriladi.

Kalit so'zlar: ekologiya, ta'lim, tarbiya, usul, muloqot, shakl, zamon, tabiat, muhit, atmosfera.

Аннотация:

В статье анализируется значение экологического образования и воспитания детей дошкольного возраста в условиях, когда участились экологические катастрофы и резко возрастает уровень загрязнения атмосферного воздуха, даются практические предложения.

Ключевые слова: экология, образование, воспитание, метод, общение, форма, время, природа, среда, атмосфера.

Abstract:

The article analyzes the importance of environmental education and upbringing of preschool children at a time when environmental disasters have increased and the level of air pollution is increasing sharply. , practical suggestions are given.

Keywords: ecology, education, upbringing, method, communication, form, time, nature, environment, atmosphere.

Buning oldini olish uchun esa ekologik madaniyat va mas'uliyatni tarbiyalash zarur. Va ekologik ta'lim maktabgacha yoshdan boshlanishi kerak. Zero, maktabgacha yoshdagi bolalikning ushbu bosqichida bola tabiatning hissiy taassurotlarini oladi. Maktabgacha ta'lim tarbiyalanuvchilarida hayotning turli shakllari haqida g'oyalarni to'plash imkoni yuqori. Unda ekologik tafakkur va ongning asosiy tamoyillari shakllanadi hamda madaniyatning dastlabki elementlari qo'yiladi. Shu sababli, hozirgi kunda maktabgacha yoshdagi bolalarni ekologik tarbiyalash tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Maktabgacha yosh - bu bolaning dunyoni

idrok etish asoslarini shakllantirish uchun eng munosib vaqtdir. Aynan shu davrda jismoniy va aqliy rivojlanish kuchayadi. Shuningdek, qobiliyatlari jadal shakllanadi, shaxsning xarakter xususiyatlari va axloqiy fazilatlarining poydevori qo'yiladi. Maktabgacha yoshda bola juda sodda va boshlang'ich shaklda bo'lsa-da, eng chuqur va eng muhim insoniy tuyg'ular halollik, rostgo'ylik, burch tuyg'usi, Vatan tug'usi, mehnatga muhabbat va hurmat, or-nomus va o'z qadr-qimmatiga bo'lgan muhabbatni boshdan kechiradi. Ona tabiatining go'zalligi vatanparvarlik, Vatanga muhabbat, yashayotgan maskanga mehr-muhabbat tuyg'ularini uyg'otadi. Maktabgacha yoshdagi bolalik - bu atrofimizdagi dunyoga to'g'ri munosabat asoslarini shakllantirish uchun hal qiluvchi davrdir. Aynan maktabgacha bolalik davrida shaxsning tabiatga va atrofimizdagi dunyoga ijobiy munosabatda bo'lishi shakllanadi. Bola hayotining dastlabki yillaridanoq atrofdagi dunyoni mazmunli o'rganish va tahlil qilishni boshlaydi, odamlarga nisbatan ma'lum bir fikr va munosabatni shakllantiradi. Maktabgacha yoshda bolaga kelajakda uning tabiatga bo'lgan munosabatini aniqlashga, unga hamdard bo'lishga va bizning dunyomiz hozir boy bo'lgan ko'plab ekologik muammolarni hal qilishda faol harakatlar qilishga yordam beradigan ekologik pozitsiyalar shakllanadi.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni ekologik tarbiyalash har doim maktabgacha ta'lim muassasalari faoliyatining muhim yo'nalishi bo'lib kelgan. Biroq, ekologik ta'lim jarayonining kirish xarakteri, atrof-muhitdagi ekologik vaziyatlar va odamlarning xatti-harakatlarini tahlil qilish, aks ettirish, baholashga emas, balki esda saqlashga e'tibor qaratiladi. Bolaning turmush tarzi, uning harakatlarida aks ettirilgan, ekologik ta'limning yuqori samaradorligi haqida gapirishga imkon beradi. Ekologik ta'lim bolaning aqliy va hissiy sohalarini qamrab olishi kerak. Tajriba shuni ko'rsatadiki, faol ekologik ongni shakllantirish uchun shiorlar, hatto eng yaxshi kitoblar va filmlar muhim ahamiyat kasb etadi. Faoliyat jarayonida ong shakllanadi. Agar o'g'il yoki qiz chumolilar uyalarini to'sib qo'ysa va qovurg'alarni saqlab qolsa, ular tabiatning o'zi ishida qatnashayotganga o'xshaydi. Bu yerda nafaqat rahm-shafqat o'stiriladi. So'nggi yillarda bolalar va kattalar uchun dizayn va tadqiqot faoliyati, muammoli, tematik ta'lim juda mashhur bo'ldi. Kognitiv faoliyatning barcha tadqiqotlarida ta'kidlanganidek, kognitiv faoliyatni keltirib chiqaradigan asosiy sabab subyektiv noaniqlikdir. Bolalarning kognitiv faoliyati ob'ektlari juda xilma-xildir - bola o'zining yaqin va uzoq, jismoniy va ijtimoiy muhitidagi hamma narsani o'rganishga intiladi.

Adabiyotlar ro'yhati:

1. Белая, К.Ю. Непосредственно образовательная деятельность в ДОУ// Справочник старшего воспитателя дошкольного учреждения. – №1. –2012 Зебзеева, В.А. Эколого-субкультурные практики детства [Текст]: монография / В. А. Зебзеева. — Москва: Изд-во Сфера, 2012. —324 с

2. Зебзеева, В. А. Экологическое образование детей дошкольного возраста: новые подходы и требования / В. А. Зебзеева. — Текст : непосредственный // Педагогика: традиции и инновации : материалы II Междунар. науч. конф. (г. Челябинск, октябрь 2012 г.). — Челябинск : Два комсомольца, 2012. — С. 50-52. — URL:<https://moluch.ru/conf/ped/archive/63/2798/>
3. Ergashevna, H. M., & Abduazizjon-qizi, T. M. (2022). The Need for Modernization of the Education System. International Journal of Culture and Modernity, 17, 531–535. 9. M.Xallokova. Nodavlat ta'lim muassasalarida ta'lim tizimini modernizatsiyalash. Obshestvo I innovatsii 3 (1), 151-157, 2022. 10. Ergasheva D. BOSHLANG 'ICH SINF O 'QUVCHILARIDA TO 'G 'RI O 'QISH KO 'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH //Science and innovation. – 2022. – Т. 1. – №. В8. – С. 1675-1678.
4. Нодавлат таълим муассасаларида таълим тизимини модернизациялаш М. Халлокова Общество и инновации, 2022 https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=1NlzDFgAAAJ&ci tation_for_view=1NlzDFgAAAAAJ:TQgYirikUcIC